

НАКАЗ

11.03.2004 N 98

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
29 березня 2004 р.
за N 379/8978

*{ Наказ втратив чинність на підставі Наказу Міністерства
економіки
N 104 ([з1257-07](#)) від 19.04.2007 }*

Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами

*{ Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства
економіки
N 259 ([з1011-05](#)) від 29.08.2005 }*

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від
08.02.1995 N 108 ([108-95-п](#)) "Про Порядок заняття торговельною
діяльністю і правила торговельного обслуговування населення"

НАКАЗ У Ю:

1. Затвердити Правила роздрібної торгівлі непродовольчими товарами, що додаються.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 27.05.1996 N 294 ([з0298-96](#)) "Про затвердження Правил продажу непродовольчих товарів", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 13.06.1996 за N 298/1323.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
Міністерства економіки
та з питань європейської
інтеграції України
11.03.2004 N 98

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
29 березня 2004 р.
за N 379/8978

ПРАВИЛА

роздрібної торгівлі непродовольчими товарами

1. Загальні положення

1.1. Ці Правила регламентують порядок приймання, зберігання, підготовки до продажу та продаж непродовольчих товарів через роздрібну торговельну мережу, а також визначають вимоги щодо дотримання прав споживачів стосовно належної якості та безпеки товарів і рівня торговельного обслуговування.

1.2. Правила поширюються на всіх суб'єктів господарської діяльності на території України незалежно від форм власності, які пройшли реєстрацію в установленому порядку та здійснюють продаж непродовольчих товарів.

1.3. Роздрібний продаж непродовольчих товарів здійснюється через спеціалізовані підприємства, у тому числі фірмові, підприємства з універсальним асортиментом непродовольчих товарів, спеціалізовані відділи (секції) підприємств з універсальним асортиментом продовольчих товарів, підприємства роздрібної торгівлі споживчої кооперації, дрібнороздрібну торговельну мережу.

Роздрібна торгівля виробами лікувально-гігієнічного та медичного призначення може здійснюватися через аптеки або їх структурні підрозділи.

1.4. Суб'єкт господарської діяльності повинен оснащувати складські, торговельні приміщення відповідним торговельно-технологічним обладнанням та інвентарем для належного виконання вимог із зберігання, підготовки до продажу, демонстрації та продажу непродовольчих товарів, а також вимог санітарно-гігієнічних, технологічних та пожежних норм і правил.

1.5. Засоби вимірювальної техніки, які використовуються при продажу непродовольчих товарів, мають бути в справному стані, мати повірочне тавро територіального органу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики та проходити періодичну повірку в установленому порядку.

Продавці повинні дотримуватися Правил користування засобами вимірювальної техніки у сфері торгівлі, громадського харчування та надання послуг, затверджених наказом Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 24.12.2001 N 633 ([z0018-02](#)) (ПМУ 21-2001) і зареєстрованих у Міністерстві

юстиції України 10.01.2002 за N 18/6306.

1.6. Суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний забезпечити приймання, зберігання і продаж у роздрібній мережі непродовольчих товарів відповідно до вимог законодавчих актів, ГОСТів, ДСТУ, ТУ, зразків (еталонів).

Непродовольчі товари, продаж яких може негативно впливати на здоров'я людей, підлягають державній санітарно-гігієнічній експертизі в установленому законодавством порядку.

1.7. Непродовольчі товари у суб'єкта господарської діяльності повинні бути з відповідними документами, наявність яких передбачена законодавством.

Суб'єкт господарської діяльності повинен реалізовувати непродовольчі товари, які підлягають обов'язковій сертифікації, за умови наявності в документах, згідно з якими надійшли товари, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідний товар.

(Пункт 1.7 в редакції Наказу Міністерства економіки N 259 ([z1011-05](#)) від 29.08.2005)

1.8. Працівники суб'єкта господарської діяльності, які здійснюють обслуговування покупців, повинні мати спеціальну професійну підготовку: знати асортимент і якісні характеристики товарів певної групи, ознаки дефектів виробничого характеру; правила підготовки товарів до продажу; принципи розміщення, викладки товарів і оформлення вітрин; способи показу і пакування товарів; правила зберігання товарів і терміни їх реалізації; порядок таврування засобів міри та ваги; правила роботи реєстраторів розрахункових операцій і порядок розрахунку з покупцями; види торговельного обладнання, інвентарю, інструментів і правила користування ними; правила поводження з тарою; правила санітарії і гігієни, а також техніки безпеки та пожежної безпеки тощо.

1.9. Працівники суб'єкта господарської діяльності повинні мати формений або інший одяг, що відповідає естетичним вимогам.

1.10. До подання товарів у торговельний (демонстраційний) зал працівники суб'єкта господарської діяльності проводять підготовку товарів до продажу (розпакування, перевірка цілісності індивідуальної упаковки, пломб підприємства-виробника, наявності маркувальних даних і якості, чищення, прасування, перевірка

наявності інструкцій з експлуатації, технічних паспортів, гарантійних талонів, комплектність виробів, перевірка роботи в дії тощо).

У разі відсутності на індивідуальній упаковці товару маркування підприємства-виробника, визначеного законодавчими актами та нормативними документами, товар до продажу не допускається.

1.11. У разі пошкодження (потертості) маркувального ярлика підприємства-виробника суб'єкт господарської діяльності переносить усі маркувальні дані на дублікат товарного ярлика, який засвідчує підписом особа, відповідальна за приймання товару. Дублікат товарного ярлика прикріплюється до товару.

1.12. Продаж непродуктових товарів здійснюється методом самообслуговування, за зразками, каталогами, з індивідуальним обслуговуванням покупців, у тому числі з відкритою викладкою.

1.13. Суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний усіляко сприяти покупцю у вільному виборі товарів і додаткових послуг та у разі перевірки покупцем якості, безпеки, комплектності, міри та ціни товарів, що підлягають придбанню, надавати на його вимогу контрольно-вимірні прилади, документи про якість, безпеку, ціну товарів.

Суб'єкт господарської діяльності повинен забезпечити демонстрацію користування товаром, якщо це не виключено характером товару.

1.14. У торговельному (демонстраційному) залі мають бути виставлені наявні у суб'єкта господарської діяльності товари або їх зразки у повному асортименті.

Продаж товарів, термін придатності яких минув, забороняється.

1.15. Суб'єкт господарської діяльності позначає роздрібні ціни на товарах та ярликах цін (цінниках) зразків товарів, що надходять до продажу.

1.16. Здійснюючи продаж непродуктових товарів вітчизняного та іноземного виробництва, працівники суб'єкта господарської діяльності зобов'язані надати покупцям у доступній наочній формі (у супровідній документації, на етикетці, а також маркуванням чи іншим способом, прийнятим для окремих видів товарів) необхідну, достовірну та своєчасну інформацію про товари відповідно до законодавства про мови, яка має містити: (Абзац перший пункту

1.16 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства економіки
№ 259 ([z1011-05](#)) від 29.08.2005)

назву товарів;

назву нормативних документів, вимогам яких повинні
відповідати товари;

дані про основні властивості товарів;

відомості про вміст шкідливих для здоров'я речовин (у разі їх
наявності) порівняно з вимогами нормативно-правових актів і
нормативних документів, а також протипоказання щодо застосування;

ціну, умови та правила придбання товарів;

дату виготовлення;

умови зберігання;

гарантійні зобов'язання виробника;

правила та умови ефективного і безпечного використання
товарів;

термін служби (придатності) товарів, відомості про необхідні
дії покупця після його закінчення, а також про можливі наслідки в
разі невиконання цих дій;

найменування та адресу виробника або підприємства, яке
здійснює його функції щодо прийняття претензій від покупця, а
також проводить ремонт і технічне обслуговування;

інформацію про сертифікацію товарів (якщо вони підлягають
обов'язковій сертифікації).

Продавець зобов'язаний довести до відома покупця інформацію
стосовно товарів, які за певних умов можуть бути небезпечними для
життя, здоров'я покупця та його майна.

Товари, що надійшли у продаж від фізичної особи - суб'єкта
підприємницької діяльності, повинні мати ярлик із зазначенням
прізвища вказаної особи, імені та по батькові, номера свідоцтва
про її державну реєстрацію як суб'єкта підприємницької діяльності
та назви органу, що здійснив цю реєстрацію (у разі потреби -
відомості про сертифікацію цих товарів), а також гарантійного
терміну або терміну придатності.

1.17. Забороняється приймати до продажу та реалізовувати
товари, на які нормативними документами встановлено гарантійні
терміни, без технічного паспорта або іншого документа, що його
замінює, та гарантійних талонів установленого зразка.

Під час продажу товару, який підлягає гарантійному ремонту
(обслуговуванню) або гарантійній заміні, суб'єкт господарської
діяльності або його працівники зобов'язані:

у присутності споживача здійснити перевірку споживчих
властивостей товару, наявності експлуатаційних документів, у тому
числі гарантійного талона та відривних талонів на гарантійне

обслуговування, комплектності товару, зазначеної в експлуатаційних документах;

поінформувати споживача про правила користування товаром;
заповнити відповідні розділи гарантійного і відривного талонів на гарантійне обслуговування;

надати інформацію про підприємства (майстерні), що здійснюють гарантійний ремонт.

У разі коли товар потребує проведення робіт з введення в експлуатацію, суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний надати покупцю відповідну інформацію або забезпечити виконання таких робіт.

1.18. Розрахунки з покупцями здійснюються через реєстратори розрахункових операцій та в іншому порядку відповідно до законодавства. Разом з товаром покупцю в обов'язковому порядку видається розрахунковий документ (касовий чек, товарний чек), який засвідчує факт купівлі та надання послуг.

Товарний чек виписується у двох примірниках, один з яких видається покупцю і містить номер або найменування торговельного підприємства, назву та ґатунок товару, його ціну, дату продажу, прізвище, ініціали продавця та його підпис.

1.19. Товари упаковують у папір, коробки, поліетиленові кульки, інший пакувальний матеріал.

Після продажу технічно складних і великогабаритних товарів суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний забезпечити належне їх пакування для повного збереження якості виробів при транспортуванні.

1.20. У спеціалізованих торговельних підприємствах суб'єкт господарської діяльності організовує продаж відповідних супутніх товарів.

1.21. Вибрані покупцем недовольчі товари можуть зберігатися в торговельному підприємстві протягом двох годин з відміткою часу наступної оплати на виписаному продавцем товарному чеку.

Оплачені великогабаритні товари, крім оформлених для перевезення додому, можуть зберігатися на підприємстві протягом доби. За погодженням з адміністрацією підприємства термін зберігання може бути продовжено шляхом укладання договору схову. У цьому разі до товару додаються копія розрахункового документа, в якому зазначається термін зберігання товару, і табличка з написом "Продано".

Суб'єкт господарської діяльності несе відповідальність за зберігання і якість товару.

1.22. Суб'єкт господарської діяльності надає додаткові послуги, перелік і вартість яких визначаються відповідно до вимог нормативних актів або на підставі калькуляції.

1.23. Після оплати вартості товарів покупцю видаються товарний чек і документи про надання послуг, на яких ставиться штамп "Оплачено".

1.24. Суб'єкт господарської діяльності доставляє технічно складні та великогабаритні товари покупцю додому за окрему плату, якщо вартість доставки не входить у ціну товарів.

Доставлені покупцю додому товари приймаються ним згідно з даними, зазначеними в товарному чеку.

1.25. Доставка товарів додому покупцю оформляється замовленням-квитанцією або іншим документом із зазначенням найменування суб'єкта господарської діяльності, прізвища покупця, його адреси, дати оформлення замовлення, назви товару, артикула, кількості предметів, видів і вартості послуг, часу їх виконання тощо.

1.26. Доставка товарів здійснюється у термін згідно з домовленістю сторін, але не пізніше 5 днів з моменту оформлення покупки. За порушення умов договору та терміну доставки товару суб'єкт господарської діяльності несе перед покупцем відповідальність згідно з чинним законодавством.

У разі коли доставка не зроблена через відсутність покупця вдома в обумовлений час, повторна доставка здійснюється протягом 5 днів після додаткової оплати покупцем її вартості.

Датою продажу вважається день доставки товарів покупцю за наявності його підпису в супровідній документації. Одночасно покупцю надаються документи із зазначенням гарантійного терміну (технічний паспорт, гарантійні талони, інструкція з експлуатації тощо).

Суб'єкт господарської діяльності несе відповідальність перед покупцем за якість і комплектність доставлених йому додому товарів.

1.27. Суб'єкт господарської діяльності забезпечує безкоштовну установку, включення і пуск технічно складних товарів, якщо нормативною документацією та правилами користування ними не допускаються включення і пуск їх безпосередньо споживачем, а також

складання меблів на дому у покупця в обумовлений з ним термін, але не пізніше п'ятиденного терміну з дня продажу.

1.28. При виявленні невідповідності товарів умовам продажу (даним, зазначеним у товарному чеку), некомплектних або товарів неналежної якості покупець має право відмовитися від цих товарів. У цьому разі оформляється акт, в якому зазначаються причини відмови. На підставі акта суб'єкт господарської діяльності повинен доставити покупцю товари без недоліків або повернути вартість товарів та послуг.

Витрати, пов'язані із заміною товарів, здійснюються за рахунок суб'єкта господарської діяльності.

У разі неякісного складання та установки товарів покупець має право вимагати безкоштовного усунення недоліків.

1.29. За механічні пошкодження технічно складних та великогабаритних товарів, що виникли внаслідок транспортування або складання їх силами покупця, суб'єкт господарської діяльності відповідальності не несе.

1.30. Покупець має право обміняти непродуктивний товар належної якості у продавця, у якого він був придбаний, на аналогічний товар інших розміру, форми, габариту, фасону, комплектації тощо.

Покупець має право на обмін товару належної якості протягом 14 днів, якщо більш тривалий термін не оголошено продавцем, не враховуючи дня купівлі. Обмін проводиться у разі, якщо товар не використовувався і якщо збережено його товарний вигляд, споживчі властивості, пломби, ярлики, а також розрахунковий документ, виданий покупцю разом з проданим товаром.

У разі коли на момент обміну аналогічного товару немає у продажу, покупець має право придбавати будь-які інші товари з наявного асортименту з відповідним перерахунком вартості або одержати назад гроші у розмірі вартості повернутого товару чи здійснити обмін товару на аналогічний при першому ж надходженні відповідного товару в продаж. Суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний у день надходження товару в продаж повідомити про це покупця, який вимагає обміну товару.

Перелік товарів належної якості, що не підлягають обміну (поверненню) ([172-94-п](#)), визначається Кабінетом Міністрів України.

1.31. Нормальна робота (застосування, використання) товару, у тому числі комплектувальних виробів, має забезпечуватися протягом гарантійного терміну, установленого законодавством, а в разі його

відсутності - договором.

1.32. Суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний прийняти товар неналежної якості у покупця, видати йому документ (накладну), що підтверджує одержання товару, і задовольнити його вимогу на підставі письмової заяви, яка подається у двох примірниках. Один примірник видається покупцю з відміткою суб'єкта господарської діяльності дати прийняття заяви, прізвища, ініціалів та посади працівника, який прийняв заяву, другий - залишається у суб'єкта господарської діяльності.

1.33. У разі коли товар має недоліки (при фальсифікації товару), покупець протягом гарантійного терміну може за своїм вибором вимагати від суб'єкта господарської діяльності:

безоплатного усунення недоліків товару або відшкодування витрат на їх виправлення покупцем чи третьою особою;
заміни на аналогічний товар належної якості або на такий самий товар іншої моделі з відповідним перерахунком у разі різниці в ціні;
відповідного зменшення їх купівельної ціни;
розірвання договору та повернення сплаченої за товар грошової суми.

1.34. У разі коли під час гарантійного терміну необхідно визначити причини втрати якості товару, суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний у триденний термін з дня одержання письмової заяви від покупця направити цей товар на експертизу. Експертиза проводиться за рахунок суб'єкта господарської діяльності.

Якщо в результаті експертизи буде доведено, що недоліки виникли після передання товару покупцю внаслідок порушення ним установлених правил використання, зберігання чи транспортування, вимоги покупця не підлягають задоволенню, а покупець зобов'язаний відшкодувати суб'єкту господарської діяльності витрати на проведення експертизи.

1.35. За наявності аналогічного товару чи іншої моделі вимога покупця про його заміну підлягає негайному задоволенню, а в разі необхідності перевірки якості - протягом 14 днів або за згодою сторін.

У разі відсутності таких товарів вимога споживача про заміну підлягає задоволенню у двомісячний термін з часу подання відповідної заяви. Коли задовольнити вимогу покупця про заміну товару неможливо, покупець має право за своїм вибором пред'явити суб'єкту господарської діяльності (виробнику або підприємству, що

виконує його функції) інші вимоги, передбачені пунктом 33 цих Правил.

При встановленні іншого терміну виконання за угодою сторін вимога покупця щодо заміни чи безоплатного усунення недоліків товару має бути оформлена письмово і в обов'язковому порядку мати підпис покупця. Відповідальність за належне оформлення такої угоди несе суб'єкт господарської діяльності.

1.36. У разі пред'явлення покупцем вимоги про безоплатне усунення недоліків товару вони мають бути усунуті протягом 14 днів або за згодою сторін в інший термін.

На письмову вимогу покупця на час ремонту йому надається (з доставкою) аналогічний товар незалежно від моделі. Для цього виробник і суб'єкт господарської діяльності зобов'язані на договірній основі передбачити обмінний фонд товарів. Обмінний фонд утворюється на договірній основі між суб'єктом господарської діяльності і підприємством-виробником. Перелік таких товарів визначається Кабінетом Міністрів України ([172-94-п](#)).

1.37. Під час заміни товару з недоліками на аналогічний товар належної якості, ціна на який змінилася, перерахунок вартості не проводиться.

Під час заміни товару з недоліками на такий самий товар іншої моделі перерахунок вартості проводиться виходячи з цін, що діяли на час обміну.

У разі відповідного зменшення ціни товару для розрахунку береться ціна товару на момент пред'явлення вимоги про зменшення ціни.

При розірванні договору розрахунки з покупцями у разі підвищення ціни на товар проводяться виходячи з його вартості на час пред'явлення відповідної вимоги, а у разі зниження ціни - виходячи з вартості товару на час купівлі.

1.38. За кожний день затримки виконання вимоги про надання аналогічного товару та за кожний день затримки усунення недоліків понад установлений термін (14 днів) покупцю виплачується неустойка в розмірі, установленому чинним законодавством України.

1.39. При усуненні недоліків шляхом заміни комплектувального виробу або складової частини товару, на які встановлено гарантійні терміни, гарантійний термін на новий комплектувальний виріб або складову частину товару обчислюється від дня видачі покупцю товару після ремонту.

1.40. Вимоги покупця розглядаються після пред'явлення покупцем розрахункового документа, а щодо товарів, на які встановлені гарантійні терміни, - технічного паспорта чи іншого документа, що його замінює, гарантійних талонів з позначкою про дату продажу.

1.41. У разі коли протягом гарантійного терміну в сезонних товарах виявлено недоліки, то покупець має право пред'явити суб'єкту господарської діяльності вимоги, зазначені в пункті 33 цих Правил, з урахуванням сезону.

Перелік сезонних товарів, гарантійні терміни за якими обчислюються з початку відповідного сезону, визначається Кабінетом Міністрів України ([172-94-п](#)).

У гарантійні терміни на сезонні товари не включається час іншого сезону (міжсезонний період).

1.42. Повернення товару неналежної якості суб'єкту господарської діяльності та доставка покупцю товару належної якості здійснюються силами і засобами суб'єкта господарської діяльності, а у разі невиконання ним зазначених умов повернення товару може бути здійснене покупцем за рахунок суб'єкта господарської діяльності.

1.43. Стосовно товарів, на які гарантійні терміни не встановлено, покупець має право пред'явити суб'єкту господарської діяльності відповідні вимоги, якщо недоліки були виявлені протягом розумного строку, але в межах двох років від дня їх передавання покупцю.

1.44. Суб'єкт господарської діяльності повинен обладнати на видному та доступному для покупців місці куточок покупця, де розміщуються книга відгуків та пропозицій; відомості про особливості продажу окремих груп непродовольчих товарів; перелік сезонних товарів, гарантійні терміни за якими обчислюються з початку відповідного сезону; перелік товарів належної якості, що не підлягають обміну (поверненню); перелік товарів, з яких утворюється обмінний фонд; витяг із статті 14 Закону України "Про захист прав споживачів" ([1023-12](#)) тощо.

Суб'єкт господарської діяльності може мати журнал реєстрації перевірок установленого зразка.

1.45. Працівники суб'єкта господарської діяльності у своїй діяльності повинні керуватися Законами України "Про захист прав споживачів" ([1023-12](#)), "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" ([4004-12](#)), "Про пожежну

безпеку" ([3745-12](#)), Порядком заняття торговельною діяльністю і правилами торговельного обслуговування населення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 N 108 ([108-95-п](#)), Порядком гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2002 N 506 ([506-2002-п](#)), цими Правилами, іншими нормативними документами, що регламентують торговельну діяльність.

Суб'єкт господарської діяльності та його працівники, які допустили порушення вимог нормативно-правових актів, несуть відповідальність згідно із законодавством.

1.46. Контроль за дотриманням цих Правил здійснюється посадовими особами органів виконавчої влади в межах їх компетенції та в установленому порядку.

1.47. Порядок продажу ювелірних виробів, нафтопродуктів, аудіовізуальних творів і фонограм, мисливської зброї, набоїв і пороху, антикварних речей, транспортних засобів і номерних агрегатів тощо, а також непродовольчих товарів через дрібнороздрібну мережу регулюється окремими правилами.

2. Особливості продажу окремих груп товарів

2.1. Швейні, трикотажні, хутряні, овчинно-шубні (кожухові) товари та головні убори

2.1.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних (кожухових) товарів і головних уборів.

2.1.2. Маркування швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних (кожухових) товарів і головних уборів передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву виробу, артикул, склад матеріалу, номер моделі, розмір, ґатунок, позначення стандарту або технічних умов (далі - нормативного документа), дати випуску.

2.1.3. Швейні, трикотажні, хутряні, овчинно-шубні (кожухові) товари і головні убори зберігають у сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях:

швейні вироби і головні убори - при температурі від +10 град. С до +18 град. С і відносній вологості повітря 60-70%;

трикотажні товари - при температурі від +3 град. С до +20 град. С і відносній вологості повітря 60-65%;

хутряні та овчинно-шубні (кожухові) товари - при температурі від +5 град. С до +25 град. С і відносній вологості повітря 60-65%.

2.1.4. У складських приміщеннях швейні, трикотажні, хутряні, овчинно-шубні (кожухові) товари і головні убори зберігають на вішалах, кронштейнах, стелажах або в ящиках.

Зберігати ці товари навалом або на підлозі забороняється.

2.1.5. Для зберігання швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних (кожухових) товарів та головних уборів від пилу та дії прямих сонячних променів вішала та кронштейни в складських приміщеннях закривають чохлами з тканини, поліетиленовими плівками, а стелажі завішують шторами.

2.1.6. Вищезгадані товари розміщують на відстані не менше ніж 1 м від приладів опалення, 0,5 м - від електричних ламп і стін, 0,2 м - від підлоги. Проходи між вішалами та стелажми мають бути не менше ніж 0,5 м.

2.1.7. При тривалому зберіганні для запобігання злежуванню, ушкодженню міллю або шкіроїдом швейні, хутряні, овчинно-шубні (кожухові) товари і головні убори необхідно періодично перекладати, просушувати, очищати від пилу, пересипати антимолевими засобами (хутряні та овчинно-шубні (кожухові) вироби - не рідше одного разу в три місяці).

2.1.8. У торговельному (демонстраційному) залі швейні, трикотажні, хутряні, овчинно-шубні (кожухові) товари і головні убори розміщують за такими ознаками, як розмір, зріст, повнота, вид, а також за статево-віковими ознаками і ознаками сезонності.

2.1.9. Усі пальта (у тому числі хутряні та овчинно-шубні (кожухові)), плащі, костюми, піджаки, штани, плаття, жакети, джемperi, светри, спідниці, блузки, комбінації, сорочки чоловічі шовкові і сорочки жіночі вивішують у торговельному (демонстраційному) залі на відкритих вішалах, пристінних або острівних гірках, обладнаних кронштейнами і тримачами.

Білизну, сорочки чоловічі бавовняні, дитячі плаття, панчішно-шкарпеткові вироби, рукавички, хустки, шарфи розміщують на полицях або в касетах пристінних та острівних гірок.

Головні убори розміщують на полицях обладнання групами: фетрові - не більше п'яти, чоловічі капелюхи велюрові та під замшу - по три. Модельні жіночі головні убори - кожний окремо на підставках та кронштейнах.

2.1.10. Працівники суб'єкта господарської діяльності повинні знати властивості та якість матеріалів, з яких товари виготовлені, шкали розмірів, зросту, а також шкалу повноти, сучасний напрям моди, особливості попиту покупців, засоби і правила зберігання та догляду за виробами.

2.1.11. Суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний створити покупцю зручні умови для ознайомлення, вибору та примірки швейних, хутряних, овчинно-шубних (кожухових) товарів і головних уборів.

2.1.12. Зона примірки швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних (кожухових) товарів і головних уборів у торговельному (демонстраційному) залі обладнується примірочними кабінами із дзеркалами.

2.1.13. Здійснюючи продаж швейних, трикотажних товарів, головних уборів і, насамперед, хутряних та овчинно-шубних (кожухових) товарів, продавець повинен допомагати покупцю в їх виборі, ознайомити його з асортиментом виробів, що є в продажу, із способами нагляду за виробами, особливо виготовленими із застосуванням хімічних волокон або клейових матеріалів.

2.1.14. При відпуску товару покупцю перевіряються якість і комплектність виробів. У разі виявлення дефектів і відсутності окремих деталей у комплектах товар з продажу вилучається.

2.1.15. Роздрібний продаж швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних (кожухових) товарів і головних уборів вітчизняного виробництва, розміри і зрости яких не передбачені нормативно-технічною документацією, проводиться за індивідуальними замовленнями покупців у мережі магазинів "Богатир" та в інших спеціально визначених для цього торговельних підприємствах.

2.1.16. Суб'єкт господарської діяльності може надавати покупцю додаткові платні послуги: дрібна переробка одягу, який був придбаний у даному торговельному підприємстві (укорочення, здовження, перестановка гудзиків, розтягнення головних уборів тощо), розкрій тканин.

На видному місці в торговельному (демонстраційному) залі вивіщується перелік додаткових платних послуг, що надаються покупцям, і тарифи на них.

2.1.17. Суб'єкт господарської діяльності може здійснювати продаж супутніх товарів - сумок, парасольок від сонця та дощу, рукавичок, поясів і пасів, запонок, гудзиків, пряжок, окулярів сонцезахисних, біжутерії, засобів догляду за одягом і головними уборами тощо.

2.1.18. У торговельному (демонстраційному) залі мають бути вивішені таблиці із зазначенням розмірів одягу та головних уборів, що застосовуються в різних країнах, а також міжнародних символів догляду за одягом та білизною.

2.2. Текстильні товари

2.2.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу бавовняних, вовняних, лляних тканин, джуту та інших рослинних волокон, тканин з натурального шовку, синтетичних і штучних волокон, трикотажних полотен, нетканих матеріалів, штучних текстильних товарів (далі - текстильні товари).

2.2.2. Маркування текстильних товарів передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу,

товарний (фірмовий) знак, назву товару, артикул, назву волокон та їх відсотковий вміст, ширину тканини або розмір штучного текстильного товару, сорт, позначення нормативного документа, дату випуску.

2.2.3. Текстильні товари зберігають у сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях при температурі від +15 град. С до +18 град. С і відносній вологості повітря 60-65%, захищаючи їх від пилу та вицвітання вкривними матеріалами (щільною тканиною, папером, синтетичною плівкою тощо) або укладаючи в картонні ящики (коробки), пакети (мішки) з плівки та паперу.

Упаковані (в ящиках, кіпах, коробках тощо) і неупаковані (у кусках) товари розміщують окремо.

2.2.4. Для запобігання псуванню вовняних тканин при тривалому зберіганні необхідно обробляти їх відповідними антимолевими засобами.

2.2.5. У складських приміщеннях суб'єкта господарської діяльності текстильні товари зберігають на стелажах, підтоварниках, у контейнерах за груповими ознаками, артикулами на відстані не менше ніж 1 м від системи опалення та нагрівальних приладів, 0,2 м - від стін і підлоги та 0,5 м - від електричних ламп. Штабель складається з 4-5 рядів (ящиків, кіп тощо), але його висота має бути не більше ніж 2 м.

2.2.6. У торговельному (демонстраційному) залі текстильні товари розміщують на острівних гірках, стендах, кронштейнах, столах і прилавках та іншому торговельному обладнанні.

Для зручності покупців текстильні товари мають бути згруповані за родом волокна, видами тканин, характером оброблення, кольором, малюнком та іншими ознаками.

2.2.7. Працівники суб'єкта господарської діяльності повинні консультувати покупця щодо виду тканин і штучних виробів, груп і підгруп, до яких вони належать, взаємозамінності тканин, засобів догляду за текстильними товарами, роз'яснювати цифрові позначення на виробках, ярликах, етикетках, а також інформувати покупців про наявні вади (дефекти) тканин.

На прохання покупця продавець повинен допомогти визначити необхідну кількість тканини для виготовлення швейного виробу, а також підібрати відповідне оздоблення.

2.2.8. Відміряють тканини жорстким стандартним метром (бруськовим, дерев'яним), який має повірочне тавро територіального органу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики, способом, що залежить від виду тканини:

тонкі та легкі тканини бавовняні, лляні, шовкові та інші - шляхом відкидання тканини на прилавок при вільному (без натягання) прикладанні тканини до метра;

гофровані та плісеровані тканини - шляхом накладання жорсткого (брускового, дерев'яного) метра на тканину, що лежить на прилавку (столі) у розправленому вигляді, без натягання і без порушення гофрування і плісе;

важкі та об'ємні тканини (вовняні, тканини для автомобілів, м'яких меблів тощо) - шляхом накладання жорсткого метра на тканину, яка лежить на прилавку (столі) у вільному стані без складок і зморшок.

Дозволяється відмірювати всі види тканин (крім вовняних і трикотажних полотен) на спеціальному прилавку (столі) способом накладання тканини на проградуйований металевий мірник (стрічку), що має державне повірочне тавро.

Для відмірювання тканин на робочому місці продавця встановлюється прилавок або стіл завдовжки не менше ніж 3 метри і завширшки 80 см.

2.2.9. При продажу тканини залишок її в рулоні має бути придатним для пошиття (виготовлення) повномірного виробу.

До повного продажу куска (рулону) тканини зберігають його "хазовий кінець" з фабричним ярликом і тавром.

Пропонувати до продажу "хазові кінці" можна, якщо відбиток тавра і штампа не погіршує виду тканини з лицевого боку.

2.2.10. Відібраний товар продавець перевіряє в присутності покупця: виявляє пошкодження, забруднення, інші зовнішні вади (дефекти), відміряє кількість, підраховує вартість покупки. У разі виявлення загальних грубих вад (дефектів) товар замінюється на товар належної якості.

2.2.11. Суб'єкт господарської діяльності може здійснювати продаж супутніх товарів: ниток швейних, шовку петельного, гудзиків, викройок, журналів мод тощо.

2.2.12. Суб'єкт господарської діяльності може надавати покупцю додаткові платні послуги: розкрій тканин і зметування розкромлених виробів, продаж викройок, комплектування та оформлення подарункових наборів, нанесення оздоблення на штучні текстильні товари, доставка за адресою товарів на замовлення покупців.

2.3. Взуття

2.3.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу всіх видів шкіряного, текстильного, комбінованого, гумового, полімерного, валяного взуття (чоловічого, жіночого, дитячого).

2.3.2. Маркування взуття передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, артикул (індекс), номер моделі, розмір, повноту, сорт, дату виготовлення, позначення нормативного документа.

Маркувальні дані розміщують відповідно до вимог нормативних документів.

В індивідуальну упаковку кожної пари взуття має бути вкладена інформація (рекомендації) щодо його експлуатації та догляду за ним.

2.3.3. Прийманню та продажу не підлягає взуття з виявленими дефектами виробничого характеру та без відповідного маркування.

2.3.4. Взуття зберігають у сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях при температурі від +15 град. С до +20 град. С і відносній вологості повітря 50-70%.

2.3.5. При зберіганні коробки і ящики із взуттям розміщують на відстані не менше ніж 0,2 м від стін і підлоги, 0,5 м - від електричних ламп, 1 м - від приладів опалення.

2.3.6. Взуття в коробках складають на стелажах, висота яких має бути не більше восьми рядів, а без коробок - не більше п'яти рядів з прокладкою із картону між рядами.

Взуття в коробках укладають каблучною частиною однієї напівпари на гомілкову частину іншої.

Чоботи (кирзові та ялові) підвішують на брущатих козлах (вішалах) або укладають на стелажах рядами.

Гумове взуття зберігають у заводській упаковці (в ящиках) у напівтемному приміщенні.

2.3.7. Взуття всіх видів забороняється зберігати навалом.

2.3.8. Валяне та утеплене взуття при тривалому зберіганні для запобігання псуванню необхідно пересипати антимолевими засобами.

2.3.9. Розпаковане взуття потрібно оберігати від дії прямих сонячних променів.

2.3.10. У торговельному (демонстраційному) залі взуття розміщують на острівних та пристінних гірках, у шафах-вітринах з похилими полицями, на гірках з металевими кронштейнами, консолями, штангами, стендами, полицями-корзинами, полицями-касетами тощо.

Взуття розміщують за такими ознаками:

характер пошиву (модельне, масового виробництва);

вид (туфлі, черевики, чоботи тощо);

розмір і повнота;

матеріал виготовлення;

стать; вік;

сезонність.

За ознаками сезонності взуття поділяється на:

зимове - утеплене всіх видів;

весняно-осіннє - чоботи, напівчоботи, черевики, напівчеревики неутеплені, туфлі закриті на товстій підошві з пористої гуми або поліуретанів;

літнє - туфлі літні відкриті, сандалети, сандалі та інше.

2.3.11. При самообслуговуванні для кожного розміру взуття, окремої торгової марки відводиться визначене місце.

Гумове взуття укладають на внутрішнє ребро, задником у бік покупця; легке спортивне взуття - пачками, задником у бік покупця, валяне взуття - парами, підошвою в бік покупця, носками в різні боки.

2.3.12. Суб'єкт господарської діяльності повинен забезпечити покупцям зручні умови для ознайомлення, вибору та примірки взуття. Для цього торговельні (демонстраційні) зали обладнуються банкетками або ослонами, підставками, дзеркалами, килимками, ріжками. Інформація про розміри взуття надається в метричній та штихмасовій системах нумерації.

Продавець повинен пропонувати покупцю приміряти обидві півпари взуття. При продажу дитячого взуття обов'язкова наявність стопоміру.

Продаж взуття в торговельних підприємствах, де відсутні умови для примірювання, забороняється.

2.3.13. У торговельному (демонстраційному) залі на видному місці обов'язково вивіщується інформація про гарантійні терміни взуття, що є у продажу, їх обчислення з урахуванням сезонності.

2.3.14. Суб'єкт господарської діяльності може здійснювати продаж супутніх товарів: панчох, шкарпеток, шнурків, розправочних колодок, вкладних устілок, косячків, набійок, предметів догляду за взуттям (щіток, кремів, бархаток та інше), предметів ортопедичного асортименту тощо.

Супутні товари розміщуються в касетах пристінних та острівних гірок.

2.4. Електропобутові товари

2.4.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу побутових холодильників, морозильників, машин і приладів для механізації побутових робіт, побутових приладів для очищення, зволоження, кондиціонування повітря, електроосвітлювальної арматури і електроламп, електронагрівальних приладів, провідникових і встановлювальних виробів тощо (далі - електропобутові товари).

2.4.2. Маркування електропобутових товарів передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву товару, номінальну напругу (В), номінальну потужність (Вт), номінальний струм (А), ступінь захисту від ураження електрострумом, позначення щодо захищеності від вологи, знак заземлення, позначення нормативного документа, дату випуску.

На електронагрівальних приладах маркувальні дані розміщуються безпосередньо на корпусах або металевих пластинках, які прикріплюються до приладів.

Проводи і шнури повинні мати додаткове маркування: марку проводу (шнура), кількість жил, номінальний переріз (кв. мм), довжину (м) для бухт, кількість і довжину шнура в пачці, масу бруто (кг).

Індивідуальна упаковка електропобутових товарів має містити маркувальні дані: найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву товару, номінальну напругу (В), рід струму, номінальну потужність (Вт), попереджувальні знаки, позначення нормативного документа.

2.4.3. Здійснюючи приймання електропобутових товарів, перевіряють наявність технічного паспорта, інструкції з експлуатації.

Товари, на які поширюються гарантійні терміни експлуатації, повинні мати гарантійні талони встановленого зразка.

Перевірка комплектності електропобутових товарів проводиться відповідно до даних технічного паспорта.

Суб'єкту господарської діяльності забороняється комплектувати вироби та пропонувати покупцю різноманітні перехідники для з'єднання триконтактних вилок з двоконтактними розетками.

2.4.4. Електропобутові товари зберігають у сухих, чистих, добре вентиляованих приміщеннях, ізольованих від місць зберігання кислот і лугів, при температурі не нижче ніж +5 град. С і відносній вологості повітря не більше ніж 65-70%.

2.4.5. При зберіганні електропобутові товари розміщують на відстані не менше ніж 1 м від приладів опалювання, 0,5 м - від джерел електричного освітлення. Проходи між штабелями мають бути не менше ніж 0,7 м.

2.4.6. При зберіганні електропобутових товарів необхідно додержуватися попереджувальних знаків, написів, зображених на упаковці: "Обережно", "Не кантувати" тощо.

2.4.7. Зразки електропобутових товарів повинні мати короткі анотації щодо основних технічних характеристик. При продажу електропобутових виробів з трипровідним шнуром живлення та триконтактною вилкою для підключення виробу до електричної мережі продавець (виробник) зобов'язаний в анотації подати попереджувальну інформацію такого змісту: "Забороняється використання виробу в приміщеннях, де електрична мережа не обладнана заземлювальним проводом".

2.4.8. У торговельному (демонстраційному) залі електропобутові товари розміщують за підгрупами у надприлавочних вітринах і вітринах-шафах, на пристінних та острівних гірках, настінних пультах, кронштейнах, штангах, підставках-постаментях тощо.

2.4.9. Зона продажу електропобутових товарів повинна бути забезпечена необхідними електровимірвальними та випробувальними

приладами (щитками і пультами для опробування електроламп і електроприладів), контрольними патронами, вольтметрами, лампочками, приладами для перевірки вимикачів, жердиною для підвішування та знімання електроосвітлювальної арматури, котушками для зберігання електрошнура, набором інструментів (викрутка, плоскогубці, гострозубці тощо) та іншим обладнанням та інвентарем.

У торговельному підприємстві можуть розташовуватися майстерні для дрібного ремонту та збирання виробів.

2.4.10. При продажу електропобутових товарів працівники суб'єкта господарської діяльності зобов'язані в присутності покупця перевірити їх якість, комплектність, наявність технічного паспорта, гарантійного талона, інструкції з експлуатації, точність міри або кількості (шнура, проводу, дрібних товарів) та в обов'язковому порядку заповнити гарантійний талон.

Технічно складні електропобутові товари та електроосвітлювальна арматура, електролампи перевіряються в дії.

2.4.11. При продажу окремих видів електропобутових товарів продавець повинен поінформувати покупця щодо супутніх товарів та запасних деталей, які є у продажу.

2.5. Телерадіотовари

2.5.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу радіоелектронної апаратури: електропрогравальної, звукозаписувальної, для відеозапису та відтворення зображення і звуку, носіїв для запису звуку, платівок, телевізійних приймачів, частин, вузлів, а також деталей і приналежностей до неї тощо (далі - телерадіотовари).

2.5.2. Маркуванню підлягають телерадіотовари і тара, яка використовується для їх зберігання. Маркування передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву, клас і модель виробу, позначення нормативного документа, дату випуску.

Індивідуальна упаковка повинна містити такі маркувальні дані: найменування підприємства-виробника, його адресу, назву товару, колір корпусу виробу, попереджувальні знаки, дату випуску, позначення нормативного документа.

2.5.3. Здійснюючи приймання телерадіотоварів, перевіряють цілісність упаковки, наявність та правильність заповнення супровідних документів, заводських пломб, повноту комплектації, а також укомплектованість їх інструкціями з експлуатації, паспортами, гарантійними талонами та іншою документацією.

2.5.4. Телерадіотовари зберігають в упакованому виді в сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях, ізольованих від місць зберігання кислот і лугів, при температурі від +12 град. С до +18 град. С і відносній вологості повітря не більше ніж 60-70%.

2.5.5. При зберіганні телерадіотовари розміщують на відстані не менше ніж 0,2 м від стін і підлоги, 0,5 м - від джерел електричного освітлення, 0,1 м - від приладів опалення. Проходи між штабелями мають бути не менше ніж 0,7 м.

Необхідно додержуватись вимог, передбачених попереджувальними знаками, зображеними на упаковці, оберігати телерадіотовари від механічних ударів, дії прямих сонячних променів.

2.5.6. Телевізори, радіоприймачі, магнітофони та інші великогабаритні телерадіотовари зберігають на підтоварниках або стелажах з обов'язковою поміж ними прокладкою з дерева або іншого матеріалу.

2.5.7. Комплектність виробу (шнури, запобіжники, мікрофони, котушки тощо) перевіряють згідно з переліком, надрукованим у його паспорті.

2.5.8. Телерадіотовари розміщують в торговельному (демонстраційному) залі за групами (телевізори, радіоприймачі, магнітофони, стереокомплекси тощо) залежно від класу, типу, джерел живлення, варіанта виконання, зовнішнього оформлення.

2.5.9. Для демонстрації телевізорів використовуються пересувні столи з обертовою площадкою, пристінні універсальні гірки, багатоярусні стенди, обертові консолі, подіуми. Телевізори групують за класами і розмірами зображення. Телевізори кольорового зображення мають розміщуватися окремо від телевізорів чорно-білого зображення.

2.5.10. У торговельному (демонстраційному) залі радіоприймачі, радіоли, магнітоли, програвачі, магнітофони розміщують на універсальних пристінних і острівних гірках і подіумах.

2.5.11. На нижніх полицях торговельного обладнання розміщують джерела живлення: акумулятори, батареї, елементи. Автотрансформатори, звукознімачі та антенне приладдя розміщують на середніх полицях, а малогабаритні транзисторні радіоприймачі, електропрогравачі, гучномовці абонентські - на верхніх.

2.5.12. Дрібні радіодеталі - запобіжники, конденсатори, резистори, трансформатори тощо необхідно розміщувати згідно з видом і призначенням та викладати у надприлавочних вітринах, вітринах-шафах, на полицях-касетах, стендах.

2.5.13. Зразки телерадіотоварів повинні мати короткі анотації, які містять основні технічні характеристики виробів.

2.5.14. Зона продажу радіотоварів має бути забезпечена розетками для включення в електро- і радіомережу, приладами для перевірки якості радіодеталей, антенними вводами для демонстрації радіоприймачів, телевізорів та інших радіотоварів у дії.

У торговельному підприємстві може відводитися приміщення для майстерні з ремонту телерадіотоварів.

2.5.15. Працівники суб'єкта господарської діяльності, які реалізують телерадіотовари, зобов'язані в присутності покупця перевірити якість, комплектність виробів, наявність технічного паспорта, інструкції з експлуатації, гарантійних талонів. Справність радіотоварів необхідно перевіряти шляхом підключення до електро-, радіомережі в усіх діапазонах, режимах роботи і щодо всіх функцій, передбачених експлуатаційною документацією.

2.5.16. При продажу телерадіотоварів працівники суб'єкта господарської діяльності повинні надати покупцю кваліфіковану консультацію щодо експлуатаційних характеристик товарів, відмінних ознак, призначення, властивостей окремих телерадіотоварів, методів випробування в дії, взаємозамінності виробів, способів догляду і режимів зберігання, гарантованих зобов'язань підприємства-виробника, адреси та найменування підприємства (майстерень) технічного обслуговування та ремонту виробів, а також в обов'язковому порядку заповнити гарантійний талон.

2.5.17. При продажу окремих видів телерадіотоварів працівники суб'єкта господарської діяльності зобов'язані поінформувати покупця про наявність у продажу супутніх товарів і запасних деталей.

2.6. Товари побутової хімії, мінеральні добрива та засоби захисту рослин

2.6.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу засобів для догляду за білизною і одягом; посудом і предметами домашнього вжитку; взуттям, виробами із шкіри та шкірозамінників; дерев'яними меблями; автомобілями; а також засобів для боротьби з побутовими комахами, антимольних, дезінфекційних і антистатичних засобів; дезодорантів для приміщень і поглиначів запахів; готових клеїв; хімічних засобів захисту рослин; ґрунтовок і шпаклівок малярних; фарбувальних речовин; добрив мінеральних та інших (далі - товари побутової хімії).

2.6.2. Маркування товарів побутової хімії передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву виробу, масу нетто або місткість, номер партії, термін придатності, призначення та спосіб застосування товару, умови зберігання, попереджувальні написи та запобіжні заходи, дату виготовлення, позначення нормативного документа.

Маркувальні дані розміщуються на етикетках або на упаковці.

2.6.3. На упаковці отруйних або вогнебезпечних товарів мають бути попереджувальні написи: "Отрута"; "Вогнебезпечно"; "Берегти від вогню"; "Не розпиляти біля відкритого вогню"; "Оберегти від попадання в очі" тощо, а також інформація про правила та умови безпечного їх використання.

Фарби мають додаткові маркувальні дані: марку, колір, витрати на 1 кв. м, правила поводження з товаром, вид розчинника.

2.6.4. Здійснюючи приймання товарів, перевіряють дату виготовлення і термін придатності товарів, які при тривалому зберіганні втрачають якість (клеї, оліфи, лаки, емалі, фарби, деякі отрутохімікати, фотохімікати).

2.6.5. Зберігання товарів побутової хімії здійснюється з дотриманням вимог правил пожежної безпеки, а також санітарних вимог щодо транспортування та зберігання товарів.

2.6.6. Суб'єкти господарської діяльності здійснюють зберігання та продаж товарів побутової хімії у торговельних приміщеннях з урахуванням їх складу та призначення за умови, що отруйні товари зберігаються окремо від решти.

2.6.7. Товари побутової хімії зберігають у закритих сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях з підлогою з бетону або з керамічних плиток при температурі не нижче ніж 0 град. С і не вище ніж від +20 град. С до +25 град. С і відносній вологості повітря не більше ніж 55-65%.

Для уникнення погіршення якості хімічних товарів (зволоження, руйнування та розкладання) забороняється зберігати товари побутової хімії у вологих приміщеннях.

2.6.8. При зберіганні легкозаймистих і горючих рідин у аерозольній упаковці, пляшках та іншій тарі необхідно захищати їх від дії прямих променів світла та теплового впливу, при цьому забороняється зберігати одночасно більше 15 тисяч аерозольних упаковок.

2.6.9. При зберіганні товари побутової хімії розміщують окремо за групами, видами з урахуванням їх особливих властивостей.

Тверді лакофарбові товари зберігають окремо від рідких.

Товари, які мають підвищену пожежну небезпеку (аерозольні упаковки, лаки, розчинники, нітроемалі, клеючі матеріали тощо), зберігають у герметичній тарі окремо від інших товарів у спеціально пристосованих приміщеннях.

Окремо від інших товарів зберігають отрутохімікати.

Забороняється зберігати:

легкозаймисті та горючі рідини в скляній тарі місткістю більше ніж 0,5 л кожна;

масла та інші мастильні матеріали, олійні фарби, оліфу, смолу - разом з горючими матеріалами;

лаки, спирти, розріджувачі, оліфу та інші вогненебезпечні речовини - у підвалах приміщень торговельного підприємства;

хімічні препарати і реактиви - в одному приміщенні з окислювачами, кислотами, горючими газами, легкозаймистими, горючими рідинами.

2.6.10. Товари побутової хімії у твердій упаковці розміщують на підтоварниках висотою штабеля не більше ніж 1,5 м, а в м'якій упаковці - на полицях стелажів.

Ці товари розміщують на відстані не менше ніж 1 м від приладів опалення, відстань між стінами та штабелями має бути не менше ніж 1 м.

2.6.11. При тривалому зберіганні товари побутової хімії необхідно періодично оглядати, у разі необхідності просушувати, перевіряти цільність і герметичність тари отрутохімікатів, лакофарбових товарів, клеїв тощо.

2.6.12. На кожній упаковці (тарі) з хімічною речовиною має бути етикетка або бирка з її назвою та зазначенням характерних властивостей (окислювач, пальне, самозаймисте тощо).

2.6.13. Усі товари побутової хімії повинні мати анотації з інформацією про споживчі властивості товару.

2.6.14. У торговельному (демонстраційному) залі товари побутової хімії розміщують за групами на пристінних та острівних гірках, прилавках, у контейнерах та на іншому обладнанні.

2.6.15. Забороняється продаж товарів без інформаційних етикеток, із закінченим терміном придатності, товарів у пошкодженій упаковці, а також небезпечних товарів побутової хімії (отрутохімікатів, вогненебезпечних речовин тощо) без належного попереджувального маркування та інформації про правила та умови їх використання.

Продаж вогненебезпечних та отруйних побутових хімічних речовин неповнолітнім і особам у нетверезому стані забороняється.

2.6.16. Товари побутової хімії в аерозольній упаковці продаються в ізольованих секціях або на ізольованих робочих місцях.

2.6.17. Асортимент товарів побутової хімії може бути розширений за рахунок продажу інструментів для малярних робіт, садово-городнього інвентарю тощо.

2.6.18. Враховуючи можливий несприятливий вплив засобів побутової хімії на організм людини, до роботи з ними допускаються лише практично здорові люди віком 18-55 років, які не мають нервових, шкірних і алергічних захворювань. Особи віком понад 55 років допускаються тільки з дозволу медичних органів. Не допускаються до роботи особи з підвищеною чутливістю до хімічних речовин.

2.7. Меблі

2.7.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу всіх видів меблів.

2.7.2. Кожний меблевий виріб повинен мати маркування, яке наноситься на приклеєний до виробу паперовий ярлик, виготовлений

типографським способом. Дозволяється наносити маркування штемпелюванням, штампуванням, випалюванням.

Маркування передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву виробу, артикул, дату виготовлення, позначення нормативного документа.

На всі вироби, що входять до складу набору (гарнітура) меблів, поряд з ярликом має бути нанесений умовний знак або номер, що вказує на належність виробу до набору (гарнітура).

До упаковки меблів має бути прикріплений зразок личкувальної тканини. У разі відсутності упаковки або застосування прозорої (поліетиленової) упаковки зразок тканини має бути прикріплений до виробу.

2.7.3. Меблі зберігають у сухих, чистих, вентиляованих приміщеннях при температурі не нижче ніж +2 град. С і відносній вологості повітря 45-70%.

2.7.4. При зберіганні меблі розміщують на відстані 15-20 см від стін, 0,5-1 м - від приладів опалення, не менше ніж 0,5 м - від джерел електричного освітлення, при ширині проходів між виробами не менше ніж 1 м.

2.7.5. Дзеркала і скло зберігають в окремих закритих вентиляованих приміщеннях при температурі не нижче ніж +10 град. С і відносній вологості повітря не більше ніж 70% на полицях, стелажах тощо. Дзеркала, які мають площу більше ніж 0,1 кв. м, установлюють на торцеву поверхню. Щоб уникнути подряпин, кожне дзеркало перекладають папером.

2.7.6. Для зберігання меблів від пилу та забруднення їх закривають чохлами з тканини, поліетиленовими плівками.

2.7.7. Матраци зберігаються у горизонтальному положенні на рівних твердих поверхнях згідно з розмірами в кількості не більше 6 штук один на одному.

Матраци, виготовлені з м'яких та еластичних наповнювачів, зберігаються окремо.

Матраци з пружинами складувати забороняється.

2.7.8. При продажу матраців суб'єкт господарської діяльності повинен надати можливість покупцям ознайомитися з основними властивостями матраців, розміщених у горизонтальному положенні, та інформувати покупців про допустиме їх навантаження.

2.7.9. Корпусні збірно-розбірні меблі, які поставляються в розібраному вигляді, повинні мати інструкцію для складання, схему монтажу і документ про комплектацію.

Кожна деталь повинна мати свій номер та номер виробу і набору (гарнітура). Номери деталей мають відповідати номерам, зазначеним в інструкції із складання, схемі монтажу і документах про комплектацію.

До наборів (гарнітурів) меблів має додаватися інструкція з експлуатації та догляду за меблями.

Уся з'ємна фурнітура меблів має бути упакована в заклеєний пакет чи коробку, вкладена в одну із шухляд або прикріплена до однієї з деталей меблів.

2.7.10. Меблі мають надходити у продаж у зібраному вигляді, повністю укомплектовані дзеркалами, склом і фурнітурою.

2.7.11. Суб'єкт господарської діяльності має забезпечити покупцям зручні умови для всебічного огляду меблів.

2.7.12. У торговельному (демонстраційному) залі меблі розміщують за видами.

Високі меблі розміщують уздовж стін, а низькі - усередині торговельного (демонстраційного) залу.

Меблеві гарнітури та набори меблів розміщують за їх призначенням: для спальні, їдальні, кухні тощо.

2.7.13. Для кращого ознайомлення покупців з асортиментом товарів, що є у продажу, у торговельному (демонстраційному) залі оформляються інтер'єри з імітацією житлових кімнат, кухонь тощо.

Суб'єкт господарської діяльності може організовувати для покупців консультації художника щодо оформлення інтер'єру і спеціаліста-червонодеревника.

2.7.14. Меблі, що надходять у розібраному вигляді, за вибором покупця продаються як у розібраному, так і зібраному вигляді.

2.7.15. На відібрані покупцем меблі виписується товарний чек, де зазначається номер або найменування торговельного підприємства, назва товару, перелік окремих виробів, які входять до складу набору (гарнітура), загальна кількість товарів у наборі (гарнітурі), забарвлення та малюнок оздоблювальних, облицювальних матеріалів, фурнітури тощо, артикул, ціна, дата продажу, прізвище, ініціали продавця та його підпис.

2.7.16. Суб'єкт господарської діяльності може здійснювати продаж супутніх товарів (карнизів, світлозахисних штор, циновок тощо).

Зразки карнизів, штор розміщують на спеціальних кронштейнах, прикріплених до стіни.

2.8. Товари для фізичної культури, спорту, туризму

2.8.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу товарів для спорту та відпочинку: приладів та інвентарю для фізкультури, спортивних ігор, легкої і важкої атлетики, гімнастики, боксу і боротьби, фехтування, лижного та ковзанярського спорту, туризму, альпінізму, водного спорту; мисливських та рибальських товарів; велосипедів (далі - товари для фізичної культури, спорту, туризму).

Продаж одягу та взуття для фізичної культури, спорту, туризму здійснюється згідно з особливостями продажу швейних, трикотажних товарів та взуття.

2.8.2. Маркування товарів для фізичної культури, спорту, туризму передбачає наявність такої інформації: найменування підприємства-виробника, його адреса, товарний (фірмовий) знак, назва товару, артикул, модель, марка, ґатунок, дата випуску, позначення нормативного документа.

При маркуванні велосипедів на головну трубу рами наноситься товарний знак підприємства-виробника, на раму - порядковий номер і рік виготовлення.

2.8.3. Здійснюючи приймання товарів для фізичної культури, спорту, туризму, перевіряють цілісність упаковки, наявність та правильність заповнення супровідних документів, заводських пломб, повноту комплектації, збереження товарного вигляду, наявність інструкцій, технічних паспортів, гарантійних талонів, іншої документації.

2.8.4. Товари для фізичної культури, спорту, туризму зберігають у сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях, ізольованих від місць зберігання кислот і лугів, при температурі +15 град. С і відносній вологості повітря не більше 60-70%. Для кращого зберігання якості товарів необхідно їх тримати у фабричній упаковці.

2.8.5. При зберіганні товари для фізичної культури, спорту, туризму розміщують на відстані не менше ніж 0,25 м від стін і підлоги, 0,5 м - від джерел електричного освітлення, 1 м - від приладів опалення. Проходи між штабелями мають бути не менше ніж 0,7 м.

2.8.6. При зберіганні товарів для фізичної культури, спорту, туризму необхідно дотримуватись таких правил:

великогабаритні вироби (жердини для лазіння, стрибків, драбини для лазіння, списи для метання тощо) необхідно розміщувати в горизонтальному положенні з упором на декілька точок;

лижі розміщують стійма в ящиках-гніздах зв'язаними попарно з розпірками посередині і носками догори;

лижні палки зберігають стійма в ящиках-гніздах кільцями догори;

вудочки риболовні та вудлища зберігають у вертикальному положенні стовщеним кінцем донизу;

тенісні ракетки в розпакованому вигляді встановлюють на спеціальних латах у вертикальному положенні з упором основи обода на лати;

тенісні ракетки із струнами необхідно затиснути в преси;

гімнастичні коні, козли, столи, містки для стрибків встановлюються в один ряд;

човни, байдарки зберігають у тесових решітчастих ящиках із стапелями;

хокейні ключки, зв'язані в пачки, зберігають на підтоварниках або полицях, укладають їх на бокових поверхнях пачок: перший ряд - крюками до себе, другий ряд - крюками від себе;

чавунні ядра для штовхання та литі диски для метання зберігають у спеціальних ящиках, розділених на гнізда;

велосипеди, мопеди зберігають в ящиках-решітках;

спортивні сітки (волейбольні, для бадмінтону, баскетболу, футболу, тенісу), канати для лазіння та перетягування, троси для підвішування гімнастичних кілець, упаковані в тюки, зберігають у штабелях на підтоварниках;

захисна амуніція для хокею та фехтування, щитки футбольні, туристичні палатки, індивідуальні чохли, гімнастичні та борцівські мати, спальні мішки, гумові вироби (м'ячі, камери, покриття для велосипедів тощо) зберігають на стелажах або підтоварниках;

чучела для борців та боксерські мішки зберігають стійма.

2.8.7. При зберіганні товарів для фізичної культури, спорту, туризму необхідно дотримуватись вимог, передбачених попереджувальними знаками, зображеними на упаковці.

2.8.8. Товари для фізичної культури, спорту, туризму розміщують у торговельному (демонстраційному) залі за групами призначення: інвентар і приладдя для гімнастики, легкої та важкої атлетики, спортивних поєдинків, водного та зимових видів спорту, спортивних ігор, туризму та альпінізму, мисливські та рибальські товари, велосипеди тощо.

2.8.9. Суб'єкт господарської діяльності повинен забезпечити зручні умови для ознайомлення і вибору товарів, перевірки їх якості, складання і дрібного ремонту.

2.8.10. Для демонстрації товарів для фізичної культури, спорту, туризму в торговельному (демонстраційному) залі використовують пристінні та острівні гірки, стенди, кронштейни, обертові стійки, підставки-тримачі, подіуми, пристінні шафи, перфоровані щити тощо.

2.8.11. Великогабаритні товари (велосипеди, човни, байдарки тощо) викладають на спеціально відведених місцях з використанням підставок-тримачів.

Довгомірні предмети (вудочки рибальські та вудлища, лижі, палки до них тощо) виставляють у пристінних стійках з гніздами для підтримування стійкого вертикального положення цих товарів.

Предмети для спортивних ігор (тенісні м'ячі і ракетки, покриття і гумові камери, сітки тощо) викладають у вітринах та пристінних шафах або закріплюють на перфорованих щитках.

Дрібні спортивні товари (запасні частини до велосипедів, кульки для настільного тенісу, лижні кріплення, гачки рибальські,

блешні, поплавки, волосінь тощо) викладають у касетах-чарунках або закріплюють на полках пристінних шаф.

2.8.12. Зразки товарів повинні мати короткі анотації, які містять основні характеристики виробів.

2.8.13. При продажу товарів для фізичної культури, спорту, туризму в присутності покупця необхідно перевірити їх якість, комплектність, наявність технічного паспорта, інструкції з експлуатації, гарантійних талонів установленого зразка та в обов'язковому порядку заповнити гарантійний талон.

2.8.14. Асортимент товарів для фізичної культури, спорту, туризму може бути розширений за рахунок продажу супутніх товарів (лижні мастила та смоли, окуляри, протектори, чохли, шахматні годинники тощо).

2.9. Лісоматеріали та будівельні матеріали

2.9.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу лісоматеріалів круглих, пиломатеріалів, будинків дерев'яних та їх деталей, стінових матеріалів і в'язучих речовин, покрівельних, ізоляційних та теплоізоляційних матеріалів, матеріалів для облицьовування та оброблювання, скла віконного, санітарно-технічного обладнання, труб і з'єднувальних деталей до них тощо (далі - лісоматеріали та будівельні матеріали).

2.9.2. При прийманні лісоматеріалів та будівельних матеріалів перевіряється їх кількість і якість, наявність деталей у комплекті, відповідність супровідним документам, паспортним даним.

2.9.3. Зберігають лісоматеріали та будівельні матеріали рядами, штабелями, в рулонах, у контейнерах, клітках, кіпах, ящиках, на стелажах, піддонах, підштабельних основах тощо в закритих і сухих приміщеннях.

Круглі лісоматеріали та цеглу зберігають під навісом або накритими вологонепроникним матеріалом.

Усі стругані деталі та готові вироби із деревини зберігають під навісом або у критих складах.

Сипкі товари без упаковки (вапно, крейда, цемент, гіпс тощо) зберігають у закритих сухих приміщеннях з щільними стінами і підлогою; сипкі товари в мішках - на підтоварниках у закритих, сухих, добре вентиляованих приміщеннях або під навісом за умови, яка виключає можливість проникнення вологи. Сипкі матеріали, що дуже пилять (вапно, алебастр, цемент, крейда тощо), зберігають окремо від інших матеріалів.

Окремі види будівельних матеріалів зберігають таким чином:

скляні пустотілі блоки - укладеними на торець рядами з прокладками між ними заввишки не більше ніж 1,5 м;

рулони м'якої покрівлі - у вертикальному положенні не більше ніж у два ряди заввишки;

листи скла - вертикально у дощатих ящиках або спеціальних контейнерах;

рулони лінолеуму - вертикально в один ряд заввишки;

листи і деталі азбестоцементні - не більше 135 штук у стопці.

2.9.4. У місцях зберігання лісоматеріалів та будівельних матеріалів установлюють щити із зазначенням найменування товару; на штабелях, стелажах, рядах тощо вивішують бирки із зазначенням артикула, сорту. Для круглих лісоматеріалів указують також породу деревини і довжину, а для пиломатеріалів - додатково ступінь обробки (обрізні та необрізні).

2.9.5. Забороняється складувати та зберігати товари у підмочених кіпах, тюках, коробках і ящиках.

2.9.6. Усі лісоматеріали та будівельні матеріали перед складанням ретельно перевіряються для того, щоб не допустити занесення до місць зберігання різноманітних грибків та шкідників.

В обов'язковому порядку проводяться заходи з боротьби із шкідливими комахами та гризунами, а також дезінфекція приміщень.

2.9.7. Товари та матеріали, що тривалий час зберігаються, періодично переглядаються, перекладаються, сушаться, очищуються від пилу, торці лісоматеріалів покриваються вологозахисними замазками.

2.9.8. При зберіганні виробів із скла, фаянсу та фарфору необхідно додержуватися попереджувальних знаків, зображених на упаковці, попереджувальних написів: "Верх", "Обережно - скло", "Не кантувати", "Плиском не класти".

2.9.9. Суб'єкт господарської діяльності повинен забезпечити умови для вільного підходу до всіх лісоматеріалів та будівельних матеріалів, необхідні умови щодо зберігання, перевірки їх якості, надання покупцям додаткових послуг.

2.9.10. Продаж великогабаритних будівельних матеріалів місцевого виробництва може здійснюватися за зразками з доставкою їх безпосередньо з місць виробництва на прохання покупця за вказаною ним адресою. Сипучі нерудні матеріали продають і доставляють покупцю з базових організацій з оплатою через торговельні підприємства.

2.9.11. Суб'єкт господарської діяльності, що здійснює продаж лісоматеріалів та будівельних матеріалів, повинен мати торговельний (демонстраційний) зал, в якому виставляються зразки товарів, проводяться розрахунки з покупцями, організовується довідково-інформаційна служба, оформлюються та сплачуються послуги.

2.9.12. Дерев'яні будинки заводського виготовлення, комплекти деталей будинків із стінами з місцевих будівельних матеріалів, а також садові будиночки суб'єкт господарської діяльності за вимогою покупців повинен продавати комплектно з усіма матеріалами,

виробами, а також обладнанням, які необхідні для будівництва будинку (цемент, шифер, віконне скло, повсть утеплювальна будівельна, цвяхи, фарби та лаки, предмети сантехнічного та опалювального обладнання тощо).

2.9.13. Забороняється продаж колонок водонагрівних та опалювальних котлів без технічних паспортів, інструкцій з експлуатації, гарантійних талонів установленого зразка.

2.9.14. У торговельному (демонстраційному) залі для інформації покупців повинні бути таблиці з коефіцієнтами переведення круглих лісоматеріалів та обопола в цільну кубомасу, правила обмірювання лісоматеріалів тощо.

2.9.15. Усі види скла продають цілими листами або за розмірами, вказаними покупцем. Ріжуть скло по прямій лінії за додаткову плату. Залишки скла завширшки до 20 см включно оплачуються покупцем і видаються йому разом з основною покупкою. Залишки скла більше цього розміру покупцем не сплачуються, їх залишають у торговельному підприємстві та продають для скління кватирок, парникових рам, теплиць тощо.

Торці листів скла мають бути рівними, ріжучі краї закриті папером.

Бій скла, а також залишені покупцем залишки скла зберігаються в контейнерах (ящиках) для відходів і здаються торговельним підприємством місцевим організаціям вторсировини в установленому порядку.

2.9.16. При продажу лісоматеріалів та будівельних матеріалів суб'єкт господарської діяльності може надавати покупцям такі додаткові послуги:

- вантаження куплених товарів;
- доставка товарів своїм або залученим транспортом за вказаною покупцем адресою;
- розкрій деревостружкових або деревоволокнистих плит і фанери;
- торцювання бруса та пиломатеріалів на заготовку вказаної покупцем довжини;
- нарізання скла за розмірами, що вказані покупцем;
- приймання попередніх замовлень на товари, що тимчасово відсутні у продажу;
- продаж талонів на придбання місцевих нерудних матеріалів з базових організацій;
- збирання стандартних будинків своїми силами чи підрядними бригадами на договірній основі; згинання та різання труб і металопрокату, нарізання різьби на трубах;
- виготовлення нестандартних столярних конструкцій (рам, дверей тощо) на замовлення покупців;
- видача напрокат будівельних механізмів, інструментів, їх настрювання і заточування;

зберігання протягом доби великогабаритних та важких лісоматеріалів і будівельних матеріалів. За домовленістю з адміністрацією магазину строк зберігання може бути продовжено; консультації з виконання будівельних і ремонтних робіт; ознайомлення покупців з каталогами типових проектів індивідуальних житлових будинків; розрахунок норм витрат лісоматеріалів та будівельних матеріалів згідно з індивідуальними проектами на житлове будівництво.

2.9.17. Суб'єкт господарської діяльності забезпечує з додержанням відповідних правил продаж супутніх товарів: фарб, лаків, розчинників і розріджувачів, сикативів готових, пензлів малярних, ручного будівельного та деревообробного інструменту, садово-городнього інвентарю, електрошнурів, електропроводів, електроустановлювальних виробів, хімічних засобів захисту рослин, замкових виробів тощо.

2.10. Парфумерно-косметичні товари і мило туалетне

2.10.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу парфумерних товарів (духів, одеколонів, туалетної води, парфумерних наборів) та лікувально-гігієнічних і декоративних косметичних товарів (далі - парфумерно-косметичні товари), а також мила туалетного, включаючи мило, що містить медичні препарати.

2.10.2. Маркування парфумерно-косметичних товарів (на етикетці) і мила туалетного (на обгортці) передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву товару, масу нетто або місткість, дату виготовлення, термін придатності, групу товару, позначення нормативного документа, номер партії.

При маркуванні прозорих парфумерно-косметичних товарів на лицьовому боці етикетки може зазначатися тільки назва товару, інші дані вказуються на зворотному боці етикетки.

Маркувальні дані можуть розміщуватися безпосередньо на упаковці парфумерно-косметичних товарів (на корпусі банки, коробки, пенала, туба, футляра тощо) та куску мила.

2.10.3. Приймаючи парфумерно-косметичні товари і мило туалетне, перевірку їх якості здійснюють за органолептичними показниками (зовнішній вигляд, прозорість, колір, запах, герметичність укупорки тощо), перевіряють маркування транспортної та споживчої тари, цілісність упаковки.

2.10.4. Парфумерно-косметичні товари і мило туалетне зберігають у чистих, добре вентильованих приміщеннях при відносній вологості 55-70% і температурі повітря:

парфумерно-косметичні товари - від +6 град. С до +25 град. С;

тверде мило туалетне - не нижче -5 град. С;

рідке мило туалетне - не нижче +5 град. С.

2.10.5. Парфумерно-косметичні товари зберігають на підтоварниках і стелажах. Їх розміщують на відстані не менше ніж 1 м від приладів опалення. Необхідно додержуватися попереджувальних знаків, зображених на упаковці, та попереджувальних написів: "Не кидати", "Скло", "Верх" тощо, а також термінів зберігання кожного виду товару та правил пожежної безпеки.

Висота складування для парфумерних товарів не має перевищувати 1,5 м, для косметичних товарів і мила туалетного - 2 м.

Не дозволяється попадання на парфумерно-косметичні товари і мило туалетне прямих променів світла.

2.10.6. На парфумерно-косметичні товари, які надійшли до продажу, мають бути анотації щодо призначення товару, правил застосування, його складу, умов зберігання тощо.

2.10.7. При продажу духів, одеколонів, туалетної води продавець повинен ознайомити покупця з їх запахом за допомогою лакмусових папірців, які насичені цими виробами, а також зразків-понюшок, наданих виробником.

Забороняється в роздрібній торговельній мережі продаж духів, одеколонів, туалетної води на розлив.

2.10.8. У разі коли парфумерно-косметичні товари надійшли у продаж в упаковці з целофановою обгорткою або фірмовою стрічкою, продавець повинен запропонувати покупцю перевірити вміст упаковки.

2.10.9. При продажу парфумерно-косметичних товарів у аерозольній упаковці продавець у присутності покупця повинен перевірити роботу аерозольної головки шляхом натиснення клапана.

2.10.10. Продавець парфумерно-косметичних товарів повинен пропонувати покупцю товари-новинки, взаємозамінні, супутні товари, надавати кваліфіковану допомогу у виборі товару.

2.11. Галантерейні товари

2.11.1. Цей розділ Правил визначає особливості продажу текстильної, швейної, металевої, шкіряної галантереї та іншої галантереї (далі - галантерейні товари).

2.11.2. Маркування галантерейних товарів передбачає наявність інформації про найменування підприємства-виробника, його адресу, товарний (фірмовий) знак, назву виробу, номер артикула, модель, колір, довжину (для метражних товарів), розмір (для штучних виробів), сорт (за умови поділу на сорти), ступінь стійкості забарвлення (крім виробів із сировини натурального кольору), кількість відрізів (тюлеві, мереживні полотна), спосіб прання, дату виготовлення, позначення нормативного документа.

При маркуванні дрібних шкіргалантерейних виробів позначення нормативного документа не роблять. При маркуванні чемоданів, крім того, вказують номер; рукавиць та рукавичок - розмір; пасків - довжину; зубних щіток - колір ручки та ступінь жорсткості.

2.11.3. Галантерейні товари зберігають у сухих, чистих, добре вентильованих приміщеннях на стелажах і підтоварниках на відстані не менше ніж 1 м від приладів опалення, 0,5 м - від електроосвітлювальних приладів, 0,2 м - від стін та підлоги. Проходи між стелажима мають бути не менше ніж 0,5 м.

2.11.4. При зберіганні галантерейних товарів суб'єкт господарської діяльності повинен забезпечити додержання пожежних вимог.

Товари з пластичних мас та целулоїду мають зберігатися ізольовано від інших товарів як вогненебезпечні.

2.11.5. У торговельному (демонстраційному) залі галантерейні товари розміщують на острівних та пристінних гірках, стендах, полицях-корзинах, полицях-касетах, у шафах-вітринах з похилими полицями тощо.

2.11.6. Працівники суб'єкта господарської діяльності повинні знати властивості та якість матеріалів, з яких товари виготовлені, шкали розмірів і шкалу повноти, сучасний напрям моди, особливості споживчого попиту, засоби і правила зберігання та догляду за виробами. Вони повинні допомагати покупцям у виборі товару, знайомити їх з новими виробами, вміти визначити розмір рукавиць, комірця, пояса та інших виробів.

2.11.7. Відмірювання тюлю проводиться шляхом накладання жорсткого стандартного метра на тюль, що вільно лежить на прилавку.

Стрічки, мереживо та тасьму відмірюють жорстким стандартним метром шляхом відкидання їх на прилавок (у відкидку) при вільному, без натягання, прикладанні цих виробів до метра.

Капронові гофровані стрічки відмірюють шляхом накладання жорсткого (брускового, дерев'яного) метра на стрічку, що лежить на прилавку (столі) у розправленому вигляді, без натягання і порушення гофрування.

2.11.8. Суб'єкт господарської діяльності може здійснювати продаж таких супутніх товарів: рукавиць та рукавичок, шапочок, хусток, шарфів, блузок, сорочок, панчіх, шкарпеток, парфумерно-косметичних товарів і туалетного мила тощо.

Заступник директора департаменту
регіонального розвитку - начальник
управління внутрішньої торгівлі
та побутових послуг

Ю.Родіонов

